

Consiliul Superior al Magistraturii

JUDECĂTORIA ORHEI

MD-3505, or. Orhei, str. Vasile Mahu, 135
www.jor.justice.md; email: jor@justice.md
tel. 0-235-20437, fax. 0-235-20736

Высший Совет Магистратуры

ОРХЕЙСКИЙ СУД

MD-3505, г. Орхей, ул. Василе Маху, 135
www.jor.justice.md; email: jor@justice.md
тел. 0-235-20437, факс: 0-235-20736

Scrisoare de expediere

No 90828 din 16. 11 2018

90833

10804

Curtea Constituțională
Mun. Chișinău str. Lăpușeanu 28

Svernei Igor
Mun. Chișinău str. Pictor Grecu 5 ap. 8

Igor Gargaun
Mun. Chișinău str. Kiev 8/1 of. 1

Svernei Cristina
Mun. Orhei str. Colindătorilor 38

Maxim Belinschi
Mun. Chișinău str. Sfatul Țării 17

Agentul constator Clapaniuc Denis
Mun. Orhei str. Vasile Mahu 144

Judecătoria Orhei (sediul Central), Vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate prezentată în conformitate cu art. 135 alin. 1) lit. a) și g) din Constituției pe marginea contestației înaintate de către Igor Svernei asupra deciziei agentului constator al Inspectoratului de Poliție Orhei prin care s-a dispus încetarea procesului contravențional în temeiul 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional, pornit în baza plângerii nr. S-154/17 din 31.03.2017 depusă împotriva lui (Railean) Svernei Cristina.

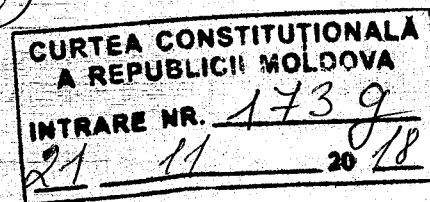
Anexă:

- pentru I adresat – sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 12 file și încheierea nr. 5r-108/2017 pe 3 file.
- pentru adresatul II-VI – copia scrisorii pentru cunoștință.

Președintele
Judecătoriei Orhei

Veronica CUPCEA

Ex: A Panfil
Tel. 0 (235) 20556

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire: Gargaun 2. Prenume: Igor

3. Funcția: Avocat

4. Adresa: mun. Chișinău, str. Armenească, 73.

5. Tel./fax: 068050901; E-mail: igor.email@yahoo.com

6. Numele și prenumele reprezentantului*: -----

7. Ocupația reprezentantului: -----

8. Adresa reprezentantului: -----

9. Tel. ----- 10. Fax -----

11. E-mail: -----

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. Efectuarea controlului constituționalității a art. 448 al. (1) Cod contravențional, în partea în care prin acesta sunt limitate categoriile de persoane cu drept de a se adresa instanței de judecată, fiind excluse categoriile de persoane interesate care au sesizat despre comiterea contravenției; totodată efectuarea controlului constituționalității a art. 462 al. (5) Cod contravențional, în partea în care prin acesta este limitată competența instanțelor de judecată de a soluționa cauza contravențională doar la cazurile în care agentul constator a constatat contravenția, în așa fel fiind excluse cazurile în care agentul constator nu a constatat contravenția sau în care se contestă alte acte ale agentului constator emise în procesul contravențional.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. În procedura judecătoreiei Orhei (sediul Orhei), spre judecare în prima instanță, se află cauza contravențională privind anularea deciziei agentului constator Inspectoratul de Poliție Orhei, reprezentat de către Daniliuc Ion, prin care s-a dispus încetarea procesului contravențional în temeiul art. 441 al. (1) lit. a) Cod contravențional, pornit în baza plîngerii contravenționale nr. S-154/17 din 31.03.2017, depuse împotriva lui Svernei (Railean) Cristina.

13.1. Conform răspunsului S-154/17 din 15.05.2017, agentul constator, Inspectoratul de Poliție Orhei, a informat că examinarea cazului a fost încetată în temeiul art. 441 alin. 1 lit. a) Cod contravențional – din lipsa faptei contravenționale.

13.2. În același răspuns, agentul constator a sugerat că pentru soluționarea cazului dat, cu referire la plîngerea de sesizare a comiterii contravenției, urmează să se facă o adresare în ordine civilă, în instanța de judecată.

- 13.3** Prin răspunsul Procuraturii Orhei nr. 18p-15-3798 din 26.07.2017, procurorul Svetlana Dodon, verificând legalitatea acțiunilor agentului constator, a indicat că în cazul dezacordului cu rezultatele examinării petițiilor de către Inspectoratul de Poliție Orhei este necesar ca, în conformitate cu art. 16 al Legii „Cu privire la petiționare” nr. 190-XIII din 19 iulie 1994, să se facă adresare în instanța de contencios administrativ, adică în ordinea contenciosului administrativ.
- 13.4.** Astfel, în fapt, două instituții de jurisdicție penală (conform aprecierilor Ct.E.D.O.) au oferit soluții contradictorii în același caz. În cazul agentului constator, Inspectoratul de Poliție Orhei, acesta a indicat că soluția în examinarea plîngerii contravenționale ar ține de instanța de drept comun, sugerînd procedura de contencios civil. În cazul procuraturii, reprezentanții acesteia au indicat că în cazul dezacordului cu rezultatele examinării petițiilor de către Inspectoratul de Poliție Orhei, ar fi necesar de a se adresa în instanța de contencios administrativ, fiind aplicabile prevederile art. 16 al Legii „Cu privire la petiționare” nr. 190-XIII din 19 iulie 1994.
- 13.5.** Conform art. 374 al. (2) Cod Contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, avînd ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvîrșirea contravenției.
- 13.6.** În cazul sesizării adresate de comiterea unei contravenții, agentul constator a desfășoară o activitatea reală avînd ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvîrșirea contravenției, iar procedura dată este strict reglementată de Codul contravențional și rezultatele acesteia urmează a fi contestate, la fel, în baza Codului Contravențional.
- 13.7.** În condițiile în care agentul constator a dispus, conform răspunsului S-154/17 din 15.05.2017, de a înceta procesul contravențional în temeiul art. 441 alin. 1

lit. a) Cod contravențional – din lipsa faptei contravenționale, decizia acestuia a fost adoptată într-un proces contravențional și, la fel, urmează a fi contestată în cadrul aceluiași proces contravențional, baza Codului Contravențional.

13.8 Modul de soluționare a plîngerii adresate în ordinea Codului contravențional, sugerată de reprezentantul agentului constatator, contravine prevederilor art. 10, 11 Cod civil, dat fiind faptul că prin plîngerea adresată Inspectoratului de Poliție Orhei a fost sesizată comiterea unei contravenții concrete, care implică examinarea acesteia conform procedurii prevăzute de Codul contravențional și nu de Codul procesual civil.

13.9. Modul de contestare a rezultatului examinării plîngerii contravenționale, adresate Inspectoratului de Poliție Orhei cu privire la o contravenția administrativă concretă, sugerată de Procuratura Orhei în răspunsul nr. 18p-15-3798 din 26.07.2017, contravine prevederilor art. 3 al. (1) al Legii „Cu privire la petiționare” nr. 190-XIII din 19 iulie 1994, care stabilește că prezenta lege nu se extinde asupra modului de examinare a petițiilor, prevăzut de legislația de procedură penală, de procedură civilă, de procedură de executare, cu privire la contravențiile administrative, precum și de legislația muncii.

13.10. Totodată, modul, sugerat de Procuratură, de contestare a deciziilor adoptate în procedura contravențională contravine și prevederilor Legii contenciosului administrativ 793 din 10.02.2000. Conform art. 4 lit. a) din Legea contenciosului administrativ 793 din 10.02.2000, nu pot fi atacate în instanțele de contencios administrativ actele administrativ-jurisdicționale de sancționare contravențională și alte acte administrative pentru a căror desființare sau modificare legea prevede o altă procedură judiciară. Conform art. 448 al. (1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor

procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. (...)

13.11. Pe de altă parte, conform prevederilor a aceluiași art. 448 al. (1) Cod contravențional, dreptul de a contesta decizia agentului constatatator este unul restrictiv și îl au doar contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul. În practica admisă de instanțele de judecată, în cazul în care agentul constatatator stabilește că nu a avut loc faptul contravenției, aceasta ar însemna că persoana care a făcut sesizare nu ar avea calitate de victimă și nu poate contestat actul agentului constatatator în baza art. 448 Cod contravențional.

13.12. Această practică este susținută și prin unele prevederi ale Codului contravențional. Conform art. 462 al. (5) Cod contravențional, dispozitivul hotărîrii judecătorești va cuprinde: a) soluția privind încetarea procesului contravențional; sau b) soluția cu privire la vinovăția persoanei de săvîrșirea contravenției imputate și, după caz, la stabilirea sancțiunii contravenționale, la aplicarea măsurii de siguranță sau la înlăturarea executării sancțiunii. Legea contravențională limitează competența jurisdicțională a instanțelor de judecată de a judeca doar cauzele contravenționale în care agenții constatatatori au constata fapta contravențională fără a avea competența jurisdicțională de a judeca cauza cu privire la anularea unor acte admise în procedura contravențională care contravin legii sau procedurii.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.1. Consider că prevederile art. 448 al. (1) Cod contravențional, în partea în care sunt limitate categoriile de persoane care au dreptul să se adreseze instanței de judecată, fiind excluse categoriile de persoane interesate care au sesizat despre comiterea contravenției contravine **Art. 20 din Constituție**, totodată

prevederile art. 462 al. (5) Cod contravențional, în partea în care prin acesta este limitată competența instanțelor de judecată de a soluționa cauza contravențională doar la cazurile în care agentul constatator a constatat contravenția, în așa fel fiind excluse alte cazuri în care partea interesată contestă decizia de încetare a procesului contravențional sau alte acte ale agentului constatator emise în procesul contravențional, contravine **Art. 20 din Constituție și Art. 114 din Constituție.**

- 14.2. Astfel, conform art. 20 din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
- 14.3. Conform art. 114 din Constituție, justiția se îndeplinește în numele legii numai de instanțele judecătorești.
- 14.4. Conform art. 2 Cod contravențional, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.
- 14.5. Ținând cont de prevederile art. 374 al. (2) Cod Contravențional, plîngerile contravenționale, prin care a fost sesizată comiterea unei contravenții, se examinează în cadrul unui proces contravențional, fiind emisă și o soluție în baza acestor plîngeri – de constatare a faptei contravenționale cu adoptare deciziei respective; sau de încetare a procesului contravențional în temeiul art. 441 Cod contravențional.
- 14.6. Persoana care face plîngerea contravențională se consideră persoană interesată, conform codului de procedură penală, care are o așteptare legitimă a unei soluții întemeiate și legale. În cazurile în care soluția este de sancționare a persoanei care a comis contravenția, părțile au dreptul de a contesta decizia agentului constatator în temeiul art. 448 Cod contravențional. Însă, în cazul în care a fost adoptată o decizie prin care procesul

contravențional a fost încetat în temeiul art. 441 alin. 1 lit. a) Cod contravențional – din lipsa faptei contravenționale, persoana interesată este lipsită de dreptul de a contesta decizia agentului constatator în cadrul procesului contravențional, în baza Codului contravențional, nefiind constatată calitatea de victimă. Această stare de fapt este sesizată și în răspunsurile agentului constatator și ale Procuraturii, care sugerează alte proceduri de soluționare a cazului și contestare a acțiunilor agentului constatator.

- 14.7.** Procedurile sugerate de agentul constatator și Procuratură nu sunt aplicabile proceselor contravenționale și deciziilor agenților constatori adoptate în cadrul proceselor contravenționale. Mai mult de atât, instanțele de judecată, în cadrul unui proces contravențional, sunt limitate în dreptul de a judeca contestațiile persoanelor interesate împotriva deciziilor agentului constatator în cazurile în care procesul contravențional a fost încetat în temeiul art. 441 alin. 1 lit. a) Cod contravențional – din lipsa faptei contravenționale.
- 14.8.** În aceste circumstanțe persoana interesată, care a sesizat despre comiterea contravenției, în cadrul unui proces contravențional, este lipsită de dreptul real de a contesta în judecată deciziile agentului constatator în cazurile în care procesul contravențional a fost încetat în temeiul art. 441 alin. 1 lit. a) Cod contravențional – din lipsa faptei contravenționale. Această stare de drept încalcă grav dreptul constituțional al persoanei interesate de a se adresa în judecată.
- 14.9.** În procedura penală persoana interesată are dreptul de a se adresa instanței de judecată, drept prevăzut la art.,art. 274 al. (6), 313 al. (1) Cod de Procedură Penală. În procesul contravențional acest drept este exclus. Faptul că contravențiile sunt considerate fapte mai puțin prejudiciabile, nu poate justifica încălcarea dreptului constituțional al persoanei interesate de a se adresa în judecată, conform prevederilor art. 20 al. (2) din Constituție. La fel

ca și în cazul legii penale, legea contravențională apără drepturile și libertățile legitime ale persoanei, precum și proprietatea acesteia (art. 2 din Codul contravențional). Acest fapt dovedește că persoanele care pretind că li s-a adus un prejudiciu drepturilor și libertăților legitime, precum și proprietății acestora, urmează să li se garanteze dreptul de a avea acces la o justiție echitabilă în cadrul procesului contravențional împotriva acțiunilor agenților constatați, implicit în cazurile în care procesele contravenționale sunt încetate ilegal.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. Efectuarea controlului constituționalității a art. 448 al. (1) Cod contravențional, în partea în care sunt limitate categoriile de persoane care au dreptul să se adreseze instanței de judecată, fiind excluse categoriile de persoane interesate care au sesizat despre comiterea contravenției, situați de drept ce contravine Art. 20 din Constituție; totodată efectuarea controlului constituționalității a prevederile art. 462 al. (5) Cod contravențional, în partea în care prin acesta este limitată competența instanțelor de judecată de a soluționa cauza contravențională doar la cazurile în care agentul constator a constatat contravenția, în așa fel fiind excluse alte cazuri în care partea interesată contestă decizia cu privire la neconstatarea contravenției sau alte acte ale agentului constator emise în procesul contravențional, situați de drept ce contravine Art. 20 din Constituție și Art. 114 din Constituție.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17. Copie după răspunsul la P. Orhei cu nr. S-154/17 din 31.05.2017 și P. Orhei cu nr. P-18p-153798 din 16.07.2017

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

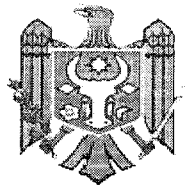
Locul: or. Orhei

Data: 18.10.2018

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

Dosarul nr. 5r-108/2017
nr. elect. 38-5r-9859-07092017

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2018

mun. Chișinău

Judecătoria Orhei (sediul Central)
Completul de judecată în componența:
Președintele ședinței, judecătorul
Grefierul
Cu participarea:
Petiționarului
apărătorului petiționarului
victimei
apărătorului victimei
Reprezentantul agentului constator

Ecaterina Buzu
Adriana Panful

Igor Svernei
Igor Gargaun
Cristina (Railean) Svernei
Maxim Belinschi
Denis Clapaniuc

examinând în ședință de judecată publică contestația înaintată de către Igor Svernei asupra deciziei agentului constator al Inspectoratului de Poliție Orhei prin care s-a dispus încetarea procesului contravențional în temeiul 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional, pornit în baza plângerii nr. S-154/17 din 31.03.2017 depusă împotriva lui (Railean) Svernei Cristina,

constată:

În procedura Judecătoriei Orhei (sediul Central) se află spre examinare contestația înaintată de către Igor Svernei asupra deciziei agentului constator al Inspectoratului de Poliție Orhei prin care s-a dispus încetarea procesului contravențional în temeiul 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional, pornit în baza plângerii nr. S-154/17 din 31.03.2017 depusă împotriva lui (Railean) Svernei Cristina,

În ședința de judecată din 26 octombrie 2018, apărătorul petiționarului Igor Gargaun, a înaintat cerere prin care a solicitat sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional și art. 462 alin. (5) din Codul contravențional.

În motivarea cererii avocatul, Igor Gargaun, a indicat că în Judecătoria Orhei (sediul Central) se află pe rol cauza contravențională privind anularea deciziei agentului constator Inspectoratul de Poliție Orhei, reprezentat de către Daniliuc Ion, prin care s-a dispus încetarea procesului contravențional în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional, pornit în baza plângerii contravenționale nr. S-154/17 din 31.03.2017, depuse împotriva lui Svernei (Railean) Cristina.

Conform răspunsului S-154/17 din 15.05.2017, agentul constator, Inspectoratul de Poliție Orhei, a informat că examinarea cazului a fost încetată în temeiul art. 441 alin. 1 lit. a) Cod contravențional – din lipsa faptei contravenționale.

În răspuns, agentul constator a sugerat că pentru soluționarea cazului dat, cu referire la plângerea de sesizare a comiterii contravenției, urmează să se facă o adresare în ordine civilă, în instanța de judecată.

Prin răspunsul Procuraturii Orhei nr. 18p-15-3798 din 26.07.2017, procurorul Svetlana Dodon, verificând legalitatea acțiunilor agentului constator, a indicat că în cazul dezaordului cu rezultatele examinării petițiilor de către Inspectoratul de Poliție Orhei este necesar ca, în conformitate cu art. 16 al Legii cu privire la petiționare, nr. 190-XIII din 19 iulie 1994, să se facă adresare în instanța de contencios administrativ, adică în ordinea contenciosului administrativ.

Astfel, în fapt, două instituții de jurisdicție penală (conform aprecierilor CtEDO) au oferit soluții contradictorii în același caz. În cazul agentului constatator, Inspectoratul de Poliție Orhei, acesta a indicat că soluția în examinarea plângerii contravenționale ar ține de instanța de drept comun, sugerând procedura de contencios civil. În cazul procuraturii, reprezentanții acesteia au indicat că în cazul dezacordului cu rezultatele examinării petițiilor de către Inspectoratul de Poliție Orhei, ar fi necesar de a se adresa în instanța de contencios administrativ, fiind aplicabile prevederile art. 16 al Legii cu privire la petiționare, nr. 190-XIII din 19 iulie 1994.

Conform art. 374 alin. (2) din Codul contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

În cazul sesizării adresate de comiterea unei contravenții, agentul constatator a desfășoară o activitatea reală având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției, iar procedura dată este strict reglementată de Codul contravențional și rezultatele acesteia urmează a fi contestate, la fel, în baza Codului Contravențional.

În condițiile în care agentul constatator a dispus, conform răspunsului S-154/17 din 15.05.2017, de a înceta procesul contravențional în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional – din lipsa faptei contravenționale, decizia acestuia a fost adoptată într-un proces contravențional și, la fel, urmează a fi contestată în cadrul aceluiași proces contravențional, baza Codului Contravențional.

Modul de soluționare a plângerii adresate în ordinea Codului contravențional, sugerată de reprezentantul agentului constatator, contravine prevederilor art. 10, 11 din Codul civil, dat fiind faptul că prin plângerea adresată Inspectoratului de Poliție Orhei a fost sesizată comiterea unei contravenții concrete, care implică examinarea acesteia conform procedurii prevăzute de Codul contravențional și nu de Codul procesual civil.

Modul de contestare a rezultatului examinării plângerii contravenționale, adresate Inspectoratului de Poliție Orhei cu privire la o contravenția administrativă concretă, sugerată de Procuratura Orhei în răspunsul nr. 18p-15-3798 din 26.07.2017, contravine prevederilor art. 3 al. (1) al Legii cu privire la petiționare, nr. 190-XIII din 19 iulie 1994, care stabilește că prezenta lege nu se extinde asupra modului de examinare a petițiilor, prevăzut de legislația de procedură penală, de procedură civilă, de procedură de executare, cu privire la contravențiile administrative, precum și de legislația muncii.

Totodată, modul, sugerat de Procuratură, de contestare a deciziilor adoptate în procedura contravențională contravine și prevederilor Legii contenciosului administrativ 793 din 10.02.2000. Conform art. 4 lit. a) din Legea contenciosului administrativ 793 din 10.02.2000, nu pot fi atacate în instanțele de contencios administrativ actele administrativ-jurisdicționale de sancționare contravențională și alte acte administrative pentru a căror desființare sau modificare legea prevede o altă procedură judiciară. Conform art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. (...)

Pe de altă parte, conform prevederilor a aceluiași art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, dreptul de a contesta decizia agentului constatator este unul restrictiv și îl au doar contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul. În practica admisă de instanțele de judecată, în cazul în care agentul constatator stabilește că nu a avut loc faptul contravenției, aceasta ar însemna că persoana care a făcut sesizare nu ar avea calitate de victimă și nu poate contesta actul agentului constatator în baza art. 448 din Codul contravențional.

Această practică este susținută și prin unele prevederi ale Codului contravențional. Conform art. 462 alin. (5) din Codul contravențional, dispozitivul hotărârii judecătorești va

cuprinde: a) soluția privind încetarea procesului contravențional; sau b) soluția cu privire la vinovăția persoanei de săvârșirea contravenției imputate și, după caz, la stabilirea sancțiunii contravenționale, la aplicarea măsurii de siguranță sau la înlăturarea executării sancțiunii. Legea contravențională limitează competența jurisdicțională a instanțelor de judecată de a judeca doar cauzele contravenționale în care agenții constatatori au constatat fapta contravențională fără a avea competența jurisdicțională de a judeca cauza cu privire la anularea unor acte admise în procedura contravențională care contravin legii sau procedurii.

Astfel, consider că prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, în partea în care sunt limitate categoriile de persoane care au dreptul să se adreseze instanței de judecată, fiind excluse categoriile de persoane interesate care au sesizat despre comiterea contravenției contravine Art. 20 din Constituție, totodată, prevederile art. 462 alin. (5) din Codul contravențional, în partea în care prin acesta este limitată competența instanțelor de judecată de a soluționa cauza contravențională doar la cazurile în care agentul constator a constatat contravenția, în așa fel fiind excluse alte cazuri în care partea interesată contestă decizia de încetare a procesului contravențional sau alte acte ale agentului constator emise în procesul contravențional, contravine art. 20 din Constituție și art. 114 din Constituție.

Conform art. 20 din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Conform art. 114 din Constituție, justiția se înlăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

Conform art. 2 din Codul contravențional, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Ținând cont de prevederile art. 374 alin. (2) din Codul contravențional, plângerile contravenționale, prin care a fost sesizată comiterea unei contravenții, se examinează în cadrul unui proces contravențional, fiind emisă și o soluție în baza acestor plângeri – de constatare a faptei contravenționale cu adoptare deciziei respective; sau de încetare a procesului contravențional în temeiul art. 441 din Codul contravențional.

Persoana care face plângerea contravențională se consideră persoană interesată, conform codului de procedură penală, care are o așteptare legitimă a unei soluții întemeiate și legale. În cazurile în care soluția este de sancționare a persoanei care a comis contravenția, părțile au dreptul de a contesta decizia agentului constator în temeiul art. 448 Cod contravențional. Însă, în cazul în care a fost adoptată o decizie prin care procesul contravențional a fost încetat în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional – din lipsa faptei contravenționale, persoana interesată este lipsită de dreptul de a contesta decizia agentului constator în cadrul procesului contravențional, în baza Codului contravențional, nefiind constatată calitatea de victimă. Această stare de fapt este sesizată și în răspunsurile agentului constator și ale Procuraturii, care sugerează alte proceduri de soluționare a cazului și contestare a acțiunilor agentului constator.

Procedurile sugerate de agentul constator și Procuratură nu sunt aplicabile proceselor contravenționale și deciziilor agenților constatatori adoptate în cadrul proceselor contravenționale. Mai mult de atât, instanțele de judecată, în cadrul unui proces contravențional, sunt limitate în dreptul de a judeca contestațiile persoanelor interesate împotriva deciziilor agentului constator în cazurile în care procesul contravențional a fost încetat în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional – din lipsa faptei contravenționale.

În aceste circumstanțe persoana interesată, care a sesizat despre comiterea contravenției, în cadrul unui proces contravențional, este lipsită de dreptul real de a contesta în judecată deciziile agentului constator în cazurile în care procesul contravențional a fost încetat în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional – din lipsa faptei contravenționale.

Această stare de drept încalcă grav dreptul constituțional al persoanei interesate de a se adresa în judecată.

În procedura penală persoana interesată are dreptul de a se adresa instanței de judecată, drept prevăzut la art. 274 alin. (6), 313 alin. (1) din Codul de procedură penală. În procesul contravențional acest drept este exclus. Faptul că contravențiile sunt considerate fapte mai puțin prejudiciabile, nu poate justifica încălcarea dreptului constituțional al persoanei interesate de a se adresa în judecată, conform prevederilor art. 20 alin. (2) din Constituție. La fel ca și în cazul legii penale, legea contravențională apără drepturile și libertățile legitime ale persoanei, precum și proprietatea acesteia (art. 2 din Codul contravențional). Acest fapt dovedește că persoanele care pretind că li s-a adus un prejudiciu drepturilor și libertăților legitime, precum și proprietății acestora, urmează să li se garanteze dreptul de a avea acces la o justiție echitabilă în cadrul procesului contravențional împotriva acțiunilor agenților constatați, implicit în cazurile în care procesele contravenționale sunt încetarea ilegal.

În ședința de judecată apărătorul, Igor Gargaun, și petiționarului, Igor Svernei, au susținut cererea și au solicitat admiterea acesteia. La fel, au susținut că până la moment nu este o hotărâre a Curții Constituționale, având ca obiect examinarea dispozițiilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, în partea în care prin acesta sunt limitate categoriile de persoane cu drept de a se adresa instanței de judecată, fiind excluse categoriile de persoane interesate care au sesizat despre comiterea contravenției și art. 462 alin. (5) din Codul contravențional, în partea în care prin acesta este limitată competența instanțelor de judecată de a soluționa cauza contravențională doar la cazurile în care agentul constatator a constatat contravenția, în așa fel fiind excluse cazurile în care agentul constatator nu a constatat contravenția sau în care se contestă alte acte ale agentului constatator emise în procesul contravențional și practicii de aplicare a lor sub aspectele invocate.

Ceilalți participanți în ședința de judecată au lăsat la discreția instanței soluționarea chestiunii cu privire la demersul înaintat.

Audiind opiniile participanților la proces, studiind materialele cauzei penale, analizând solicitarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată consideră că cererea urmează a fi admisă din următoarele considerente.

Potrivit art. 7 alin. (3) din Codul de procedură penală dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Conform art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională: art. 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, la pct. 82, a relevat următoarele: "Judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate".

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că acesta invocă neconstituționalitatea art. 448 alin. (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova și art. 462 alin. (5) din Codul contravențional al Republicii Moldova, în sensul corespunderii cu art. 20, 52, 114, 119 și art. 124 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, instanța concluzionează că normele vizate de către

apărătorul Igor Gargaun constituie obiect al controlului constituționalității fiind întrunite condițiile Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016.

La fel, instanța remarcă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de partea în proces - apărătorul Igor Gărgăun și petiționarul Igor Svernei, iar normele vizate nu au făcut obiectul controlului de constituționalitate. Or, la moment nu este o hotărâre a Curții Constituționale în acest sens.

Din aceste considerente, ținând cont că normele ce urmează a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecătii, având în vedere că instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția, instanța de judecată va admite sesizarea apărătorului și petiționarului, va dispune ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova și art. 462 alin. (5) din Codul contravențional al Republicii Moldova, în sensul corespunderii cu art. 20, 52, 114, 119 și art. 124 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, cu suspendarea procesului în cauză.

În conformitate cu prevederile art. 342 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, instanța de judecată.

DISPUNE:

Se admite cererea apărătorului Igor Gărgăun și petiționarul Igor Svernei privind sesizarea Curții Constituționale referitor la verificarea constituționalității art. 448 alin. (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova și art. 462 alin. (5) din Codul contravențional al Republicii Moldova.

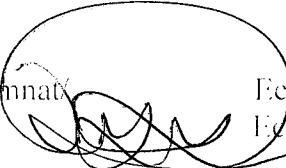
Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova și art. 462 alin. (5) din Codul contravențional al Republicii Moldova, sub aspectul corespunderii cu art. 20, 52, 114, 119 și art. 124 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova.

Se suspendă procesul pe marginea contestației înaintată de către Igor Svernei asupra deciziei agentului constator al Inspectoratului de Poliție Orhei prin care s-a dispus încetarea procesului contravențional în temeiul 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional, pornit în baza plângerii nr. S-154/17 din 31.03.2017 depusă împotriva lui (Railean) Svernei Cristina, până la adoptarea soluției de către Curtea Constituțională.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea apărătorului Igor Gărgăun și petiționarul Igor Svernei, copia plângerii și copia procesului-verbal al ședinței de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul
Copia corespunde originalului, judecător

/semnat/ Ecaterina Buzu
Ecaterina Buzu